

GAZETA PORANNA

Próbka Namiełk

ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW

Nr. 6845.

Lwów, niedziela, 30 września 1923.

Rok XIV.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza. Cena egz. 5000 M.p. Redaktor naczelny: JERZY KONARSKI.

Sejm zwołany na 9-go października.

ROZMÓWKI W WAGONIE.

— Wie pan, że jestem dziwnie zdenerwowana. Jedziemy ostatnim wagonem, a ten podleca podobno najczęściej katastrofom.

— Od 1. października stosunki pod tym względem poprawią się znacznie. Wyczytałem właśnie, że wedle najnowszego ekólnika Ministerstwo kolei ostatnie wagony w pociągach osobowych mają być wogóle zniesione.

W dniu otwarcia Zjazdu T. S. L.

(p.) Doroczny Walny Zjazd T. S. L., który dziś rozpoczyna swe obrady w naszym mieście, ma dla całokształtu naszego życia społecznego daleko większe znaczenie, aniżeli jedynie tylko zgromadzenie jednego stowarzyszenia, zebranie grupy ludzi, których praca niewykracza poza ramy danej organizacji.

Działalność T. S. L. zaznaczyła

się tak wybitnie i niezależnie w naszej przeszłości, jako ognisko jasnej myśli narodowej, jako ten wielki strażnik, wskrzesiciel i pomnożyciel polskości na wsi i w mieście aż po najdalsze rubieże ziem naszych, a z chwilą odzyskania naszej niepodległości od razu z myślą jasną i wyraźną podjęło nowe zadania, jako dziełny budowniczy podwalin, na

których oprzeć się winna konstrukcja naszej państwowości, że inicjatywa stowarzyszenia wyryły się złotymi głoskami w księdze naszego narodu.

I zaiste można stwierdzić bez przesady, że praca ta jest twórcza i wydajna, że instytucja ta zdołała się nad podziw szybko skrzepić i skonsolidować po obezwładnieniu lat wojennych, a obecnie niema takiej dziedziny życia kulturalnego i oświatowego, do którejoby nie dotarła działalność T. S. L.

Pełna poświęcenia, ofiarna działalność tej instytucji promieniuje na całą Polskę — obok działalności wyrażającej się w utrzymaniu i zakładaniu szkół, burs, domów ludowych, czytelni i kursów oświatowych, T. S. L. spieszy z radą i pomocą wszelkim organizacjom społecznym, a w

szczególności organizowaniu się naszych kresów w kierunku utwierdzenia ich polskości i ścisłego zespolenia z ideą państwową Rzeczypospolitej.

Ożywione duchem prawdziwego patriotyzmu, a dalekie od wszelkiej partyjności, jest Towarzystwo Szkoły Ludowej prawdziwą arką przysiężną, w której skupiają się wszystkie zdrowe i nieskażone zamateriałizowaniem i prywatną włą społeczną, ku wywalczeniu narodowi naszemu pięknej i godnej jego tradycji przyszłości.

Ze względu na to witamy całym sercem rozpoczynające się w dniu dzisiejszym obrady Zjazdu, które bezwątpienia będą stanowiły nowy etap w rozwoju działalności tej pożytecznej i pełnej doniosłości instytucji.

Od Wydawnictwa.

Lwów, 29. września.

Spółka Akcyjna Wydawnicza, która w ciągu dwu lat ostatnich skupiła w swoim roku na terenie Małopolski znaczną ilość wydawnictw, od dłuższego już czasu rozpoczęła prace przygotowawcze nad stworzeniem wielkiej organizacji wydawniczej w skłoscy państwa. Prace te trwające już od roku przeszło, dobiegły obecnie kresu i w najbliższym czasie rozpoczną się ukazywać w Warszawie dwa wielkie pisma codzienne, dla którego to celu nabyła Akcyjna Spółka Wydawnicza wielką drukarnię, wyposażoną we wszelkie nowoczesne urządzenia techniczne.

Dla ostatecznego wykończenia prac organizacyjnych delegowała Spółka do Warszawy dotychczasowego Redaktora „Gazety Porannej”, p. Stanisława Zachariasiewicza.

P. Redaktor Zachariasiewicz, który w krótkim czasie doprowadził

„Gazetę Poranną” do tak znacznego rozwoju, zapewniając jej znaczną poczytność w najszerzych sferach publiczności w Małopolsce i południowej połaci Państwa, udaje się już w dniach najbliższych do Warszawy, gdzie obejmie redakcję naczelną jednego z pomienionych pism. Redakcję zaś „Gazety Porannej”, obejmując p. Jerzy Konarski, obecny Redaktor „Gazety Lwowskiej”, Wicedyrektor Spółki Wydawniczej i poprzednio wieloletni zasłużony Redaktor „Gazety Porannej” i „Wieczornej”, który jednak zatrzymuje przytem ster redagowanej dotąd przez siebie „Gazety Lwowskiej”.

Pisma, organizowane przez Spółkę w Warszawie, zaczną się ukazywać w najbliższych tygodniach. Należy mieć nadzieję, że w szeregu tak zasłużonych i poczytnych organów warszawskich, pisma te staną się ogniwem potrzebnym i pożytecznym.

SPÓŁKA AKC. WYDAWNICZA.

W sobotę 29. i w niedzielę 30. września dla dzieci i młodzieży szkolnej dwa odrębne przedstawienia po cenach znizowanych, a to o godz. 12-tej i 1-szej.

Niech każdy spieszy podziwiać cudowne dziecko **JACK COOGANA**

„ZŁOTY CHŁOPAK“ w kinoteatrze **APOLLO**
ul. Chorażczyzny 7. 6805

Syk hakatystycznego gada w Polsce.

Lwów, 29. września.

Związek niemieckich stowarzyszeń w Polsce tzw. Deutschturnsbund wystąpił ponad głowę rządu polskiego z niemoralnym, a właściwie skargą do Rady Ligi Narodów. W memorjale tym, z którego tryska nienawiść do wszystkiego co polskie, nienawiść starannie spowita we frazesy o obywatelskich obowiązkach Niemców wobec Polski, wybiera Deutschturnsbund cały szereg rzekomych krzywd i aktów ucisku, stosowanych jakoby przez rząd polski wobec obywateli niemieckiego pochodzenia. Oczywiście, nie mamy tutaj zamiaru polemizować z argumentami tych „obywateli“, którzy przede wszystkim nie czują się w większości obywatelami Państwa polskiego, rządy polskie uważają za przejściowe, starają się wszelkimi siłami tworzyć państwo w państwie, pracują z zapalem w Polsce „pour le roi de Prusse“, nie gardząc nawet w tym celu zbrodnictwem szpiegostwem, przyczem niektórzy z „pokrzywdzonych“ są tak... elastyczni, iż piastując polski mandat poselski są jednocześnie oficerami niemieckimi (w rezerwie) i płatnymi agentami rządu niemieckiego.

Zaciekawia nas raczej tupet Deutschturnsbundu, który nie zawahał się pominąć rząd polski i przedłożyć bezpośrednio Radzie Ligi Narodów swe obłudne żale, jak również i Radę Ligi, która skargę przyjęła. Publiczne wystąpienie na zewnątrz hakatystycznej organizacji musimy tłumaczyć faktem, iż od kilku miesięcy jesteśmy świadkami jakiejś ukrytej, podziemnej ofensywy przeciwko Polsce ze strony pewnych międzynarodowych instytucji.

Ofensywa ta ośmiela coraz bardziej naszych hakatystów. Opinia trybunału haskiego w sprawie nieprzewłaszczonej kolonisty, technicznie nie tylko szczególną sympatią do Niemców, lecz interpretuje ona postanowienia traktatu wersalskiego, jakoteż traktatu o mniejszościach w sposób, ograniczający do maksimum suwerenność polskiego Państwa.

Prostu, zdaniem trybunału haskiego, nie należy dopuścić do odniemienia zagrabionych niegdyś Państwu polskiemu ziem!

Zarazem niezwykła pochopność Rady Ligi Narodów i ogólnego zgromadzenia Ligi do zajmowania się specjalnie sprawami polskimi, zmusza społeczeństwo polskie do zrewidowania dotychczasowego swojego stosunku wobec Ligi i wszelkich międzynarodowych opinii.

Polska racja stanu i nasz narodowy interes nie mogą się absolutnie zgodzić z tem, aby o najżywniejszych naszych sprawach decydowały dowolnie te czy inne międzynarodowe czynniki, gwałcące częstokroć same traktat wersalski.

Państwo polskie mające za sobą tradycje najszybciej tolerancji, obciąża równą opieką wszystkie narodowości i warstwy społeczne. Ma ono prawo urządzać się u siebie w domu, jak samo uważa za stosowne.

Stokroć ważniejszym dla nas jest nasze własne sumienie aniżeli wy-

kretnie argumentacje międzynarodowych sofistów. To sumienie, które zawsze brzydziło się i potępiało cudzą krzywdę, mówi nam najwyraźniej, iż za daleko posunięta wobec niemieckiej żniwi tolerancja, przestaje nią być i staje się zbrodnictwem wobec Państwa niedołęstwem.

Obywatele polscy pochodzenia niemieckiego cieszą się w Polsce pełnią swobód, zagwarantowanych im przez naszą konstytucję. Mamy im raz jeszcze przypomnieć, jak rząd niemiecki postępował z obywatelami niemieckimi pochodzenia polskiego? Czy mamy raz jeszcze przynieść im przed oczy ten ogrom krzywd, tą rozpaczłą martyrologię polską pod pruskim zaborem? Gdzie tu jest jakakolwiek analogia?!

Nawet podczas wojny światowej, kiedy dach płonął nad niemieckim imperjum, kiedy pułki poznańskie i górnośląskie usiały swymi kośćmi pobojuwiska Sommy, Marny i Verdunu — rząd niemiecki nie bacząc na te straszne ofiary krwi, jakie polscy żołnierze złożyli dla sprawy niemieckiej — prześladował w sposób okrutny polski żywioł. Niemcy zatrzyma-

ły u siebie 700 tysięcy polskich robotników, wbrew wszelkim prawom międzynarodowym, traktując tych nieszczęśliwych gorzej, aniżeli tatarzy przed setkami lat. Junkrzy i hakatysci pruscy byli w 1917 roku przeciwni reformie wyborczej w Prusiech, gdyż wówczas doszłaby do głosu ludność polska! Mimo, iż społeczeństwo polskie pod zaborem pruskim lojalnie wypełniało swe straszne zaiste obowiązki wobec rządu niemieckiego, rząd ten nie zdobył się nawet na zniesienie osławionego paragrafu 13 b. noweli zasadniczej, zabraniającego polskiemu biednemu chłopu zbudowania dachu nad głową na własnej ziemi.

Niechżeż więc hakata niemiecka w Polsce syczy ciszej. Pamięć doznanych przez nas krzywd jest zbyt świeża, położenie Niemców w Polsce różni się tak diametralnie od naszego pod pruskim zaborem, że wszelkie memoriały Deutschturnsbundu, wszelkie urojone skargi niemieckiej hakaty są prosto potworne w swej perfidji i każą zwracać baczną uwagę na tych obywateli polskich, przyjmujących niem. żold. J. Walewski.

Sejm zwołany będzie 9-go października.

POSIEDZENIE KONWENTU SENIORÓW. — LEWICA ŻADA ZWOŁANIA SEJMU NA 2. PAŹDZIERNIKA. — OPÓR STRONNICTWA RZĄDOWYCH. — NAJPRZÓD MUSZA OBRADOWAĆ KOMISJE SEJMU.

Warszawa, Tel. wł. (m.) Dzisiaj odbyło się pod przewodnictwem marsz. Rafała posiedzenie konwentu seniorów w sprawie ustalenia terminu zwołania Sejmu. Na konwencie zjawili się panowie: Dębski, Kowalczyk, Gawlikowski (P. S. L. Piast), Koziński, Seyda (Z. L. N.), Jaroszyński, Stroński (Ch. N.), Chaciński (Ch. D.), Wachowiak i Chądzyński (N. P. R.), Barlicki i Smolikowski (P. P. S.), Thugutt (Wyzwolenie), Dąbski (Klub ludowy), dr Reich i Wiślicki (Koło żydowskie), Podhorski (klub ukraiński), i ks. Klinka (zjednoczenie niemieckie).

W dyskusji wysunięto dwa punkty widzenia: Przedstawiciele lewicy posłowie Barlicki, Thugutt i Dąbski wyrazili konieczność zwołania Sejmu na 2. października, motywując to potrzebą załatwienia ustawy o złotych bonach, uposażenia emerytalnego, oraz konieczności omówienia ogólnej sytuacji politycznej, a w szczególności finansowej. Z drugiej strony przedstawiciele większości zaznaczyli konieczność porozumienia się co do terminu zwołania Sejmu z rządem, aby w ten sposób uniknąć wysłuchania ogólnego exposé o życzeniach i nadziejach rządu, ale aby rząd mógł konkretnie powiedzieć za pomocą jakich ustaw zamierza osiągnąć oszczędność, w jakim stadium znajduje się zapowiedź o uzyskaniu pożyczki. Przedstawiciele większości narodowej oświadczyli natomiast konieczność natychmiastowego zwołania komisji sejmowych, aby Sejm po zwołaniu miał już przygotowany

materiał. W rezultacie w dyskusji uchwalono, że kancelarja sejmowa wyszła natychmiast depeşę do członków komisji budżetowej rolniczej i regulaminowej, o zwołanie tych komisji na 2. października. Komisja wojskowa została już na ten dzień zwołana. Co do plenum Sejmu

Litwa wycofała sprawę wileńską.

Warszawa, Tel. wł. (m.) Na zgromadzeniu Ligi Narodów, które się odbyło 27. bm. przyjęto do wiadomości raport członka Longaro, który w imieniu komisji politycznej oznajmił

o cofnięciu przez Litwę wniosku wznowienia sprawy wileńskiej przed forum Ligi. Wniosek ten Litwa przynosi na zgromadzenie przyszłoroczne.

P. Rątski wojewodą lwowskim?

P. GRABOWSKI BĘDZIE POWOLANY DO WARSZAWY.

Jak podają niektóre pisma, ma zająć szereg zmian personalnych na wysokich stanowiskach:

Dyrektorem departamentu, na miejsce p. Biłskiego, który mianowany został wojewodą kieleckim, został p. Des Loges, dotychczasowy starosta sandomierski. Zastępcą jego mianowano p. Jaszczołta. Na stanowisko kierownika wydz. bezpieczeństwa powołano p. Pileckiego, zaś na stanowisko kierownika wydziału ochrony granic wschodnich p. Dworskiego.

Oprócz tego wiceminister Olpiński objąć ma jedno z województw;

postanowiono zwołanie go na 9. października, a w razie potrzeby ewentualne przesunięcie terminu zwołania Sejmu mogłoby nastąpić tylko po uzgodnieniu opinii klubów.

W dyskusji jaka się toczyła na konwencie seniorów, pos. Barlicki zaznaczył, że ludność jest zaniepokojona z powodu sytuacji finansowej i wskutek tego należy Sejm zwołać jak najprędzej. Pos. Thugutt powołał się także na to, jakoby w państwie brały górę prądy antykonstytucyjne, starające się obniżyć parlamentaryzm. Pos. Reich żąda zwołania Sejmu dlatego, że nim Głębicki wydał okólnik przemycający w drodze rozporządzenia numerus clausus.

WYJAZD PREMIERA WITOSA DO TARNOPOLA.

(Telefonem od naszego korespondenta). Warszawa, (x) Jak się dowiaduje Wasz korespondent, Prezydent Witos został zaproszony do Tarnopola i województwa tarnopolskiego przez tamtejsze społeczeństwo. Prez. Witos wyjeżdża dziś wieczorem z Warszawy, przez Lwów, gdzie zatrzyma się na dworcu jutro rano do odjazdu pociągu tarnopolskiego. Prez. Witos wyjeżdża w towarzystwie swego sekretarza osobistego p. H. Dziedzica.

PRZEDSTAWICIELE NARODOWYCH MNIEJSZOŚCI OCZERNIAJĄ POLSKĘ W GENEWIE.

Warszawa, (Tel. wł.) (m.) W uzupełnieniu podanych na imię miejscu informacji dowiadujemy się: W Genewie obradowała tzw. konferencja przedstawicieli ukraińców i białorusinów, Litwinów i Niemców uciskanych przez Polskę. Konferencja ta powzięła szereg uchwał antypolskich, które 27. bm. zostały rozesełane przeson delegacji wszystkich krajów reprezentowanych w Lidze Narodów. Rezolucję podpisali w imieniu Ukraińców: Łoziński w imieniu Białorusinów Lastowski, w imieniu Litwinów Rejns; a w imieniu Niemców Jahn. Do rezolucji dołączono memoriał oczerniający Polskę w formie niezwykle agresywnej. Cała ta akcja ma oczywiście na celu wytworzenie w przededniu wyborów do Rady Ligi Narodów jak najbardziej dla Polski nieprzychylną atmosferę.

Min. Kucharski o naprawie skarbu.

Konferencja z przedstawicielami prasy.

Warszawa. (Tel. wł.) (m.) Wczoraj odbyła się w ministerstwie skarbu konferencja prasowa, na której min. Kucharski przedstawił cel i wyniki swej podróży do Londynu, Paryża i Genewy. Minister podkreślił, że pragnie sprostować nieprawdziwe informacje, które na temat jego podróży pojawiły się w pewnych piśmiech, np. o ciężkich warunkach, na jakich pożyczka ma być wyjedłana i o wysokich kosztach pośrednictwa. Istotnie były robione zabiegi, aby tę sprawę załatwić przez pośredników, którychby trzeba opłacać. Minister chwycił się innej metody: odrzucił pomoc pośredników i udał się sam za granicę, aby określić, czego Polska potrzebuje i w jakim znajduje się stanie. Wyjazd ten zrobil w kołach zagranicznych jak najlepsze wrażenie, gdyż obrano metodę, która dawała zagranicy gwarancję szczerego postawienia sprawy.

Podróż odbył minister w towarzystwie senatora Hamerlinga, któremu wyraża uznanie za jego bezinteresowność i szczerą oddanie się sprawie państwowej. Sen. Hamerling odbył podróż na własny koszt.

Minister finansów omawiał z kolei 3 główne problemy naszych finansów: a to: 1) równowaga budżetowa, 2) stabilizacja marki i 3) założenie Banku emisyjnego.

Jeżeli równowaga budżetowa nie da się osiągnąć przez daleko idące oszczędności, które w praktyce trudno jest przeprowadzić, to obowiązkiem rządu jest wskazać konkretne pokrycie dla ewentualnego deficytu z wykluczeniem dalszej emisji marek. Tym źródłem mogłaby być tylko pożyczka wewnętrzna lub zewnętrzna. W budżecie naszym, trzecią część stanowią wydatki rzeczowe, trzecią część inwestycje, a jedną trzecią pensje. Niedobór wynosił właśnie jedną trzecią. Proponowano skrócić inwestycje, ale to sparaliżowałoby nasze życie gospodarcze. Pozostaje tylko pożyczka i to zewnętrzna, gdyż wewnętrzna nie przyniosłaby nigdy dla skarbu rezultatów dodatnich. Celem podróży było właśnie przygotowanie tej pożyczki.

Następnie przedstawił p. minister stan dotychczasowych przygotowań dla

założenia Banku emisyjnego. Ponieważ Bank emisyjny musi być instytucją narodową polską, nie może być mowy, aby akcje jego znalazły się w obcych rękach. Można by już dziś przystąpić do założenia Banku emisyjnego, przez rozpisanie subskrypcji na pokrycie kapitału zakładowego, w tym jednakże wypadku jeśli by subskrypcja zawiodła, naraziłoby się na fiasko. Należałoby zatem zapewnić sobie udział kapitału obcego dla dopełnienia subskrypcji, ale strona oferująca kapitał byłaby jedynie zwykłym wierzycielem, a nie otrzymałaby na własność akcji Banku, a to celem zapewnienia mu jego charakteru narodowego.

Staraniem w tym kierunku podjął Minister z grupą Morgana, która nie ma nic wspólnego z kapitałem żydowskim. Łączny kapitał zakładowy wynosić będzie 150 milionów dolarów, z czego 25 proc. wniosłby Rząd, reszta akcji pokryta byłaby drogą prywatnej subskrypcji, a w razie gdyby część tej subskrypcji nie została tą drogą pokryta, grupa Morgana pokryje część brakującą, ale akcje pozostaną własnością Rządu. W razie potrzeby kapitał ten byłby podwyższony do 200 milionów. Układ ten nie nakłada na nas żadnych ciężarów, grupie pożyczającej nie dajemy żadnych zastawów, ani koncesji; pieniądze otrzymane na skrypt dłużny, który będzie aktem zaufania dla Rządu. Przez cały czas subskrypcji kapitał prywatny będzie oprocentowany.

POŻYCZKA KONSUMCYJNA.

Drugim celem podróży było zaciągnięcie pożyczki konsumpcyjnej w wysokości 50 milionów dolarów. O pożyczkę tę czynił starania minister na rynku angielskim, który jest obecnie żywo zainteresowany Pol-

NADESŁANE.

PŁASZCZE dla Pań

w najnowszych fasonach sprzedaje najtaniej.

F-a MÜNZER i FRISCH

Lwów, Kiłińska i-go 1.

61ª naprzeciw Kawiar i Wed.

Gezy fabryczne — Bez konkurencji.

K. H. STROBL.

Tajemnica grobowca na Pere-Lachaise.

Przełożył z oryginału

ADAM STODOR.

(Ciąg dalszy).

O innej kwestji, o zmianie struktury mówiłem już.

I oto muszę się przyznać u kresu moich objaśnień, że teraz tak mądry jestem, jak byłem nim poprzednio. Niezgodne właściwości tych promieniowań myślałem, i dochodzę w końcu moich rozważań do wątpliwości, czy rzeczywiście lśnienie w grobowcu jest eterem kosmicznym.

A jeśli to nie jest eter, co wtedy?

*

Otrzymałem odpowiedź na moje pytanie.

Pod ostatniemi zdaniem notatek, ukończonych dopiero o przedświacie — poczem, zmęczony doszczętnie usnąłem jak martwy — jest coś napisane,

Na wymienionem miejscu czytamy: — Jest to oddech Katechany.

Kto to jest? — Katechana? Co to jest? O odpowiedź na moje pytanie jest nową zagadką.

I kto dał mi tę odpowiedź? To jest może najniezwyklejsza ze wszystkich otaczających mnie niezwykłości.

Na pierwszy rzut oka zdaje się, że to moje własne pismo. Posiada ono wszystkie charakterystyczne znamiona moich pociągnięć. Ale trzeba się tylko dokładniej przypatrzeć, aby zauważyć, że chodzi tu tylko o usiłowanie naśladowania mego pisma. Wygląda to, jakby uczynił to ktoś obcy, pragnący dokładnem fałszerstwem zakpić ze mnie.

Ale kto się tu dostał, aby sobie w ten sposób zażartować?

Wobec braku odpowiedzi pozostaje tylko jedno przypuszczenie. Może to ja sam wstałem w czasie snu i sam nakreśliłem pismem, dziwnem z powodu anormalnego stanu, tę odpowiedź.

Ale skąd wzięłem to słowo: — Katechana? Nie wiem o niem nic a nic, nie wiem, co ono znaczy.

Czy zrodziło się w czasie mego snu, w przepaściach świadomości,

skąd, a pozyskanie go byłoby pewnego rodzaju sukcesem politycznym. P. minister rozpoczął pertraktacje z jedną z najpoważniejszych firm bankowych, ale nie z grupą londyńskiego Rotschilda. Rokowania są na dobrej drodze i jest nadzieja, że w najbliż-

szym czasie będą szczęśliwie zakończone. W tej chwili tworzy się specjalne konsorcjum banków angielskich dla pożyczki polskiej.

Co się tyczy procentów, to należy zauważyć, że ostatnie powojenne pożyczki Czech, Rumunii i Jugosławii zaciągane były na 7 i pół do 9 i pół procent, wszelkie prowizje są wykluczone, a pogłoski na ten temat nie mają żadnej podstawy.

Kończąc swe przemówienie przedstawił p. minister znaczenie przyjazdu p. Jounga, który jest dla Polski niezmiernie przychylnie usposobiony.

Premier Witos powraca do zdrowia.

Warszawa. (PAT.) W stanie zdrowia prezidenta Rady ministrów p. Witosa nastąpiło polepszenie, tak, że p. prezydent przewodniczył Radzie ministrów — popołudniu zaś przyjął austriackiego ministra handlu Schirffa, który złożył

mu wizytę w towarzystwie posła austriackiego w Warszawie Posta i posła polskiego w Wiedniu Lasockiego. Ponadto przyjął delegację wojtów z Huculszczyzny.

Wyrok w głównym procesie fałszerzy czeków.

Warszawa. (PAT.) Wczoraj zapadł wyrok w sprawie Weiss'a i Rulskiego. Sąd okręgowy nie uwzględnił wywodów obrony i skazał obu oskarżonych na więzienie zmniejszając karę do lat 3-ch

4 miesięcy, przyczem wliczono skazanym czas przebyty w więzieniu śledczym. Prośby obrony o przyjęcie kaucji i o wypuszczenie skazanych na wolność sąd nie uwzględnił.

Widok pierwszej świątyni tureckiej, budującej się obecnie w Berlinie na placu Kaiserdamm. Budowę projektował architekt Heimann.

dokąd nie dociera żaden promień czuwania?

Nie zauważyłem wprawdzie dotąd w sobie żadnej skłonności do leniwości, ciało nie płatało mi nigdy innych figliów, prócz paroksyzmów głodu, duch mój bowiem przyzwyczajony był kroczyć po najwyższych nawet szczytach badania bez najmniejszego zawrotu głowy.

*

Nawiasowo: — nie jest wykluczone, że popadam w jakieś chorobliwe stany świadomości. Muszę skonstatować, że ciało moje i duch znajdują się w ciągłym przeciwieństwie. Podczas gdy ja, nekany niebywałem obżarstwem, sprzeniewierzam się wszystkim postanowieniom i skutkiem tego coraz bardziej tyje, duch mój zdaje się zasypiać.

Zbadałem ponownie ciąg mych rozważań, aż do punktu zagadkowej odpowiedzi. Rozważania te są na ogół słuszne, ale w szczegółach widzę ich słabość i płytkość. Widocznie tracę energiczną pewność myśli, wyróżniającej moje prace, co nawet przyznawali mi przeciwnicy.

A jednak chociaż wszystkie uststerki jasno spostrzegam, nie usiłuję ich poprawić, nie wiem zresztą, jak

należałoby to uczynić. Bardziej ważnym ponad inne pytania, wydaje mi się pytanie, co to jest oddech Katechany, tak jakby w tem słowie kryło się wyjaśnienie wszystkiego.

Przeświadczony jestem, że będzie lepiej, gdy odzyskam bystrość umysłu, skoro tylko pozbędę się obżarstwa, tego zwierzęcego popędu, aby ciągle brzuch napełniać. Walka z tym nienasyconym głodem zużywa mnie. Gdy zaś wreszcie nastycę się do woli, to z obrzydzenia i wstydu, wobec słabości woli, najchętniej napułbym sobie w twarz, rozmiędzonym białe, miękkie, tłuszczeni wypełnione ręce, pakujące mi tyle pokarmów do ust.

Nie wiedziałem, że ciągłe jedzenie wywołuje chorobliwy głód. A tak jest przecie z gęsiami, które się tuczy, aby miały wielkie watroby.

Tuczy się! Zdaje się, że mnie też tucza!

Ale w jakim celu?

*

Dziś po raz pierwszy, po długiej przerwie, silnie spałem.

(C. d. n.)

Po kapitulacji Niemiec.

Bierny opór oficjalnie zakończony.

Berlin (PAT.) W specjalnym wydaniu dziennika ustaw Rzeszy, ukazało się rozporządzenie prezydenta Rzeszy z datą wczorajszą, dotyczące unieważnie-

nia wydanych przepisów w związku z okupacją Zagł. Ruhr. W ten sposób rząd Rzeszy oficjalnie ogłasza zakończenie biernego oporu.

Ludendorff nie myśli o rewolucji.

Monachium. (PAT.) Gen. Ludendorff ogłasza w „Münchner Neuste Nachrichten”, że nie myśli wcale w Bawarii

wywoływać rewolucji, wszystko co mu się przypisuje jest zdaniem generała czczym wymysłem.

RZĄD NIEMIECKI ZDUSI WSZELKIE PRÓBY REWOLTY.

Królewlec (PAT.) Głównodowodzący wojsk w Prusach wschodnich gen. Dassel wydał na podstawie rozporządzenia prezydenta Rzeszy odezwę, wzywającą do utrzymania pokoju. Gen. Dassel oświadcza dalej, w odezwie, że w razie jakiegokolwiek ekscesów, czy to ze strony prawej, czy lewej wystąpi przeciwko nim bezwzględnie.

CO PISZE PRASA KOALICYJNA O KAPITULACJI NIEMIEC.

Paryż (PAT.) Prasa francuska wyraża mniemanie, że nie należy się spodziewać, by zaniechanie syst. biernego oporu oznaczało rozpoczęcie współpracy z Francją i z Belgją. „Pet. Paris.” wyraża przypuszczenie, że rząd francuski dołoży wszystkich starań, aby uniknąć jakiegokolwiek niepotrzebnych starć i aby

ułatwić położenie władz niemieckich w Zagłębiu.

Londyn. (PAT.) Prasa angielska zamieszcza wyczerpujące sprawozdanie o wydarzeniach w Niemczech. Wiadomości o zajęciach w Bawarii prasa angielska żywo komentuje, uważając je jako początek rewolucji, względnie jako początek ruchu faszystowskiego.

RZĄD ANGIELSKI ZACHOWUJE REZERWĘ.

Londyn. (PAT.) Prasa dzisiejsza przynosi szczegółowo informacje o wczorajszym posiedzeniu angielskiego gabinetu ogólnie podkreślając iż na posiedzeniu

tem nie zapadła żadna decyzja. Ministrowie zgodzili się poglądem Baldwinna co do tego że nie można obecnie podjąć żadnego bezpośredniego kroku w sprawie odszkodowań, oraz, że wobec wytworzenia się nowej sytuacji w Niemczech, należy oczekiwać na bieg wypadków i wstrzymać się z zajęciem określonego stanowiska do czasu przedstawienia przez rząd niemiecki sprzyjmerzoną propozycją i do czasu wypowiedzenia się Francji w sprawie tych propozycji.

KOMUNISCI PRAGNĄ BIERNEGO OPORU.

Düsseldorf. Tel. G. P. Komuniści ogłosili 24 godzinny strejk powszechny na znak protestu przeciw zaniechaniu biernego oporu

Senzacyjny przebieg do antypolskich knoń Litwy.

(G.) Z Genewy onegdaj nadeszła wiadomość, że odbył się tam kongres mniejszości narodowych państwa polskiego. W związku z tą sprawą otrzymaliśmy szczegółowe sprawozdanie z odbytego „kongresu”. Brał w nim udział zastępca operetkowego „dyktatora” Petruszewicza imieniem Ukraińców, dwóch delegatów „rządu Lastowskiego” imieniem Białorusinów (Lastowski pozostaje przez cały czas na zeldzie Litwina), kilku Niemców pomorskich imieniem „Deutschtumsbundu” w Polsce, ponadto wystąpił znany na bruku lwowskim aferysta politycznego Waldmann imieniem żydów.

Uchwalono założenie wspólnego se-

cretariatu z siedzibą w Kownie! (projektowany przez Niemców Gdańsk z przyczyn taktycznych nie mógł być wzięty w rachubę). Ustalono wspólne wytyczne w przedmiocie interwencji dyplomatycznej. Wreszcie zdecydowano wydawanie periodycznego biuletynu jako organu oficjalnego wspólnego sekretariatu. Do Kowna wyjechała też specjalna komisja celem rozpoczęcia prac, przygotowawczych dla założenia się małego sekretariatu. Przytem należałoby dodać, że Litwini sami narzucili się domorosłym irredentystom z pomocą, pośredniczył tu poseł litewski w Pradze, a znany z swojej antypolskiej kampanii prof. Sanlis.

KAROLINA — królowa ANGLJI

Reis Raffe realizator, twórca zdobył uznanie prasy całego świata za stworzenie tego filmu!

Wkrótce ukaże się w Kinie LEW.

KAPELUSZE

aksamitne, filcowe, czapki sportowe, woale

poleca na SEZON JESIENNY znany z wytworności i smaku

Magazyn S. Tomaszewskiej

ul. Akademicka 1. 4.

383-02

Nowa Reglamentacja dewizowa w Polsce

opracowana przez Wład. Jennera, nac. redaktora „Gazety Bankowej”, obejmująca wszystkie obowiązujące obecnie przepisy reglamentacyjne w brzmieniu oficjalnem, wyszła z druku i jest do nabycia w księgarniach i u wydawcy. Broszura niezbędna dla wszystkich banków dewizowych, komisjonerów dewizowych, orzedsieblorsiw i osób mających jakikolwiek styczność z zagranicą. 588

Cena egzemplarza Mp. 45.000

Wydawnictwo „Gazety Bankowej” Lwów, ul. Zimnowicza 5.

Z TEATRU.

W KRAJNIE BAŚNI...

(Pamięty taneżne w 4 aktach (7 odsłonach) Oskara Nedbała.)

Lwów, 28. września 1923.

Babunia opowiada... Snuje się szereg obrazów — tak dalekich, a tak bliższych — tak dobrze znanych, a jednak tak bardzo miłych i zajmujących.

Baśń o złotej kuli i księciu rolniku, historia krawczyka, który diabły do worka schwytał, slyma cierniowa różyczka i baśń o leśnych zbódnikach... Świat zaklętych królewien, młodych a pięknych i litosrywch rycerzy, świat diabłów, czarownic, nani, rusalek, zwoźnic i krasnoludków...

Dawno przepadły świąt dziecińczych rojeń i marzeń, w który się z utratą dziecięcej warty przestało wierzyć, zmarrwychstaje przed oczyma i uszy ma wzdra-słuchacza, zaklęty w sceniczny barwny obraz i muzyczne tony... Oto w kilku słowach zawarta treść poematów taneżnych Nedbała, osnuty na baśniowym librecie, skonstruwanem przez Wład. Nowaka.

Pomysł ujęcia znanych powszechnie baśni w szereg obrazów scenicznych recil fantazie librecisty swą barwnością, efektywnością, a wreszcie sentymentem, który każdy maistarszy nawet żywi dla wspomnień dzieciństwa i związanych z niem baśniowych mirażów. Pomysł ten jednak krył już w zarodku jedno znacznie niebezpieczeństwo, a mianowicie rozlaźnienie waku i brak przewidywalności. Narzucił ją wpraw-

dzie librecista, wiążąc obrazy w całość opowiadaniem babuni — łączność ta jest jednak zbyt słowina i nie usuwa wrażenia zbytnej odrębności obrazów, które — przy swej mnogości — zaczynały w końcu nieco nużyć, wywołując wśród widzów mimowolnie pytanie: czyby nie można części opuścić lub skrócić, bez szkody dla całości?..

Konstrukcja libretta nie mogła pozostać bez wpływu na muzyczną fakturę dzieła i zdecydowała do pewnego stopnia o jego charakterze. Kompozytor musiał również opracowywać poszczególne obrazy oddzielnie, nie mogąc ich związać wspólnymi motywami muzycznymi w jedną organiczną całość. Stanowiło to bezsprzecznie przeszkodę w organicznem i zwartem ujęciu pomysłów muzycznych, ponadto zaś nie pozwalało na ich odpowiednie pogłębienie i rozszerzenie, kompozytor bowiem musiał przetrzucać się z pomysłami w pomysł, co znowa nie było zbyt łatwym, ze względu na jednolitość — mimo pozornych znaczących nawet różnic — baśniowy charakter całości. Przypada jednak trzeba, iż z trudności tych wybrnął znany współczesny kompozytor czeski z latwością. Muzyka jego uderza bogactwem i różnorodnością pomysłów. Przeważają wśród nich pomysły taneżne, co jest znowa uwarunkowane baletowym charakterem dzieła. Motywy taneżne, wśród których na plan pierwszy wysuwają się doskonale melodyjne i trafnie stylizowane melodie czeskie, jakkolwiek i walcowe motywy udują się długoletniemu wiedeńskiemu dyrygentowi, należa bezsprzecznie do najlepszych momentów baletu. Ponieważ elementy dramatyczno-pantomimiczne zostały w librecie ograni-

czony do minimum, nie mógł więc Nedbał rozwinąć ich na szerszą skalę w swej koncepcji muzycznej, tam jednak, gdzie się zjawiają, zdradzają lwi pazur muzyka z krwi i kości i wrażają się silnie w pamięć słuchacza. Mimo wszystko jednak nie odpowiadają one żywiołowemu a pełnemu humoru temperamentowi kompozytora w tym stopniu, jak sceny o zacięciu charakterystyczno-groteskowym z niezwykle ciekawą i oryginalnie instrumentowaną muzyką do obrazu trzeciego („W zczarowanym zanku”). Wiele finezji i inwencji wykazał też kompozytor w muzycznej konstrukcji szeregu obrazów w „Cierniowej różyczce”. Inszeniacją i reżyseryką baletu zajął się znany i ceniony baletmistrz teatrów miejskich p. St. Faliszewski. Jeśli się uwzględni ciężkie warunki zarówno moralne, jak też (co w tym wypadku najważniejsze), materialne, wśród których wypadło mu pracować, to ocenę jego działalności trzeba będzie zamknąć generalną pochwałą i uznaniem. Zrobił co mógł i co się zrobić dało, by całości nadać jak najlepszą szatę zewnętrzną. Nie znaczy to naturalnie, iżby nie można było stworzyć coś jeszcze lepszego. Mam jednak wrażenie, iż p. Faliszewski zdaje sobie również sprawę z tego, iż w obecnych naszych warunkach nie można od reżysera baletu fantastycznego więcej wymagać. Pamiętaj więc teoretycznie — jak narazie — rozważania na temat inszeniacji, stwierdzając, iż wszystko szło składnie i sprawnie. Pochwała ta jednak przekracza już granice zasług reżysera i dotyczy również solistów, jakoteż i „corps de ballet”. Sprawność

Armia turecka wkroczy uroczystie do Konstantynopola.

Paryż. (PAT.) Z Konstantynopola do nasza: 1. października nastąpi uroczyste wkroczenie armii tureckiej do Konstantynopola. Ludność czyni przygoto-

wania do uroczystego przyjęcia wojska. Generalowie koalicji opuszczą miasto do 2. października. Fortyfikacje w Dardanelach zostały już opróżnione.

KATASTROFA LOTNICZA W TORUNIU.

Toruń. (PA.) Wczoraj w południe spadł tu ze znacznej wysokości samolot przyczem pilot kapral Buczowski poniósł śmierć na miejscu, obserw. Pokorny doznał lekkich tylko obrażeń

KORFU WRÓCIŁO DO GRECJI.

Rzym. (PAT.) Polrad. Ewakuacja Korfu została całkowicie ukończona. Wyspę oddano władzom greckim wśród ludności panuje spokój.

jednak, zwłaszcza baletowego zespołu jest znowa zasługą niezmordowanego w pracy p. Faliszewskiego, który wreszcie jako solista był świetny, zbierając zastrzeżenie tradycyjnę zresztą o klaski. Darzyła niemi publiczność rzęsiście — przy otwartej nawet scenie — swych ulubieńców, a więc przedewszystkiem Kirsanową i Burkacką, Biczównę (świetną w roli pierwszego śniegu) Walicką, Brzezównę, Wojciechowską, uroczo zgrabną Kruszelnicą, Rubajównę, Hawryszównę i wiele, wiele innych zwiewnych, lekkich, wioślano-pięknych, przykuwających wzrok zarówno harmonia ruchów, jak uroda... Wymieniłbym je chętnie wszystkie po kolei, gdyby nie obawa przed groźną miną redaktora... Wymienia je zresztą amsz teatralny, możnaby zaś koło każdej dodać jaknajbardziej przychylny epitet.

Poza plecia piękna, od której rella się scena, zasługują na pochwałę przedstawiciele pleci brzydkiej: niezmordowany i niezastąpiony, wychwałony już zresztą Faliszewski, Fortunato, kapitalny w grotesce, Ciesielski, Morawski i inni.

Grześka brzmiała czasami niejasno, mała się i meczyła, blacha i durenc razily kilkakrotnie subtelniejsze uszy, brakło jej czasem lekkości, zwiewności czeg świeżości która promieniowała ze sceny, było to jednak przelotne chwile, ot kłó się następowały uśmiecha udanie, wytrawna i sumienna reka skromnego a pełnego zapału dyrygenta p. Stad-

Dr. Juliusz Bałicki.

Komisarz bolszewicki zastrzelony pod Luckiem.

Posterunkowy Jachimowicz, pełniąc służbę na granicy w wojew. wołyńskim pod Luckiem, zauważył, że w odległości kilometra od niego przejechał konno ze strony bolszewickiej jakiś mężczyzna w płaszczu wojska rosyjskiego. Śledząc podejrzanego, Jachimowicz spotkał się z posterunkowym Domagałą. Wtedy

znowu ujrzał mężczyznę na koniu w odległości 150 kroków. Na rozkaz „stój”, jadący zaklął, wyjął rewolwer i momentalnie strzelił do Jachimowicza, lecz chybił. Wtedy post. Jachimowicz wystrzelił z karabinu, kładąc go trupem.

Zabitym okazał się Dawid Gorenstzeju, komisarz bolszewicki z I od-

działu pogranicznych wojsk sowieckich. W kilka godzin po zastrzeleniu, zgłosiła się po odbiór zwłok delegacja bolszewicka, lecz w porozumieniu się i na polecenie starostwa krzemienieckiego, zwłok nie wydano, kierując delegację na drogę dyplomatyczną.

Cesarz japoński dziękuje prez. Wojciechowskiemu.

Warszawa. (PAT.) Prez. Rzeczypospolitej otrzymał następujący telegram od J. Ces. Mości cesarza Japonii w odpowiedzi na depeşe Londolencyjna z powodu katastrofy trzęsienia ziemi w Japonii: „Pan Prezydent Rzeczypospolitej w Warszawie. Głęboko wzruszony ser-

deczna depeşa, która Wasza Eksceleńcja zechciała w tej smutnej chwili wyśtosować do mnie w imieniu własnym i narodu polskiego, pospieszam z wyrażeniem Waszej Eksceleńcji uczuć mojej głębokiej wdzięczności. Podpisany Yoshi Hito”.

Pogotowie wojskowe w Zagłębiu Ruhry.

Wiedeń. (PAT.) „N. Fr. Presse“ z Berlina: Wedle doniesień z Z. Ruhr wojska okupacyjne pozostają od wczoraj wieczorem we wzmocnionem pogotowiu

alarmowem. Czy to pogotowie pozostaje w związku z zamierzoną akcją separatystyczną w Düsseldorfie, czy też z wydarzeniami w Bawarii, niewiadomo.

Zaprowadzenie gregoriańskiego kalendarza w Rosji.

Moskwa. (AW.) 24. b. m. pod przewodnictwem Tichona odbyło się zebranie Synodu dotyczące wprowadzenia nowego stylu z dniem 1. października. Postanowiono wykreślić 13 dni w ten sposób, aby po 1. października starego

stylu nastąpił 14. października. Synod wzywa wiernych do przyjęcia bez sprzeciwu tej zmiany kalendarzowej, która nie sprzeciwia się pod żadnym względem dogmatom cerkwi prawosławnej.

Nowa szkoła ludowa w Borysławiu.

(Korespondencja własna.)

POWSTAŁA Z INICJATYWY I KOSZTEM TOWARZYSTWA NAFTOWEGO „SILVA-PLANA”.

W niedzielę, 23. bm. odbyło się uroczyste otwarcie 7-klasowej szkoły ludowej na Bani w Borysławiu, którą wystawiło i własnym kosztem utrzymywać będzie towarzystwo naftowe „Silva-Plana”. W rzadkiej uroczystości, której przebieg był wspaniały wzięli udział, prócz członków Dyrekcji nazwanego Towarzystwa i zastępców urzędników i robotników, przedstawiciele władzy politycznej, urzędu górniczego, gminy, probostwa, Izby pracodawców, oraz liczni goście z wszystkich warstw i grup inteligencji, kupieństwa i ludu. Władze szkolne zastępował naczelnik wydziału szkolnictwa powszechnego dr. Tynelski, kurator lwowskiego okręgu szkolnego Sobieński i inspektor miejscowego okręgu szkolnego Garlicki.

Po odprawieniu modlitwy i poświęceniu gmachu wobec szczególnie na obszernej dziedzińcu zgromadzonej publiczności, zabrał głos jako pierwszy ks. katecheta Dembowski. Następnie przemówił imieniem władzy szkolnej p. Sobieński. Znakończone orator w klasycznej mowie podkreślił doniosłość fundacji „Silva-Plany”, która aby jak najliczniej- szych znalazła naśladowców.

Z kolei gratulowali i dziękowali Towarzystwu imieniem starostwa sekretarz województwa Rusiński, imieniem urzędu górniczego radca Holub. Delegat robotników Delimata wyraził wdzięczność firmie za o-

piekę i dbałość okazaną robotnikom i oświadczył, że robotnicy, dążąc do poprawy bytu ekonomicznego, dążą zarazem do rozwoju duchowego i że zawsze stać będą na straży polskości.

Redaktor Funkenstein zaznacza, że przybył na zaproszenie osobiste dyrekcji nie tylko z obowiązku, ale także jako wielbiciel światła i kultury. Na końcu przemówił kierownik szkoły Gołębowski.

Orkiestra robotnicza Silva-Plany zapłonowała „Jeszcze Polska nie zginęła”, poczem goście udali się do nader gustownie udekorowanej sali teatralnej, gdzie na scenie produkowały się dzieci deklamacją i śpiewem.

Nastąpił obiad w obszernej sali, gdzie wśród dźwięków orkiestry toastowano na pomysłność szkoły, dzieci i obecnych pań i gdzie się parę jeszcze godzin bawiono w doskonałym nastroju. (k. t.)

NADESZANE.

Okazyjnie niskie ceny materji angielsk. na ubrania, płaszcze i kostjomy. IMPORT SUKNA, P.ńska 17a, III piętro- 540-2

rentysta

Dr. Allerhand

powrócił i orlynuje Krasieckich 8. I p. 6797-5

Reorganizacja rządowego biura prasowego.

Podobno — według doniesień pism stołecznych — sfery rządowe, niezadowolone z dotychczasowych wyników prac wydziału polityczno-prasowego prezydium Rady ministrów, zamierzają przeprowadzić w najbliższym czasie gruntowną reorganizację tego biura, która miałaby ulepszyć jego niezadawalną działalność. Istnieje zamiar rozszerzenia agend biura w ten sposób, że powołany zostanie do życia szereg referatów, informujących rząd o akcji prasowej organów niepolskich. Przedewszystkiem powstanie referat żydowski.

Bokser zwyciężył na rozkaz Mussoliniego i został za to baronem.

Włoski mistrz boksu Erminio Spalla stawał do walki z groźnym przeciwnikiem Van der Veer. Przed walką otrzymał telegram, w którym wódz faszystów kazał mu zwyciężyć. Posłuszny Spalla zwyciężył, zdobywając jednocześnie tytuł mistrza Europy w swej kategorii.

Dyktator nagroził boksera, który za posłuszeństwo swoje otrzymał tytuł barona Della Vittoria (= zwycięstwo), jego brat zaś został szlachcicem.

Pisma francuskie do notatek swych dodają złośliwie, że gdyby analogiczny zwyczaj wprowadzono do Francji. Criqui zostałby niewątpliwie księciem d la Gloire (sławy), a Eudeline markizem de la Fortune (powodzenia).

Nowy typ 3-letn. szkoły handlowej.

Min. oświaty licząc się ze zmienionymi warunkami ekonomicznymi wprowadziło rozporządzeniem z dnia 1. września b. r. na całym obszarze Rzeczypospolitej jednolity typ szkoły handlowej, trwający lat 3. Przyjmować się do niej będzie uczniów po 7 kl. powszechnej wzgl. po 3 kl. wydz. lub 3 gimn.

Ta szkoła handlowa doprowadzi młodzież do poziomu 6 klasy gimnazjalnej, zapewni chłopcom tęsame prawa wojskowe, jakie posiadają gimnazjaliści po 6 klasie, jest jednolita i wspólna dla wszystkich dzieci państwa, wskutek czego umożliwia kontynuowanie i dokończenie nauki, co dotąd było wręcz wykluczone. Dalej ta szkoła handlowa kładzie równomierny nacisk na ogólnie umysłowe wykształcenie młodzieży, jak i zawodowe przekazując w planie połowę godzin przedmiotom ogólnie kształcącym (język polski, religia, historia, język obcy), połowę

TELEGRAMY.

LACZNOŚĆ GOSPODARCZA POLSKI I GDAŃSKA.

(AW.) Zarząd gdańskiej Stoczni za- wiadomił Targi Wschodnie, że jeszcze w tym roku rozpocznie budowę własnego pawilonu, który ma zobrazować na przyszłych Targach całą działalność tych największych nad Bałtykiem warsztatów. Projekt tego pawilonu jest wynikiem konkursu rozpisanego przez Wydział budownictwa w Langtuh (Wrzeszczu). Jest to jeszcze jeden dowód łączności gospodarczej Gdańska z kpiłta.

KONFERENCJA PRZEMYSŁOWCÓW POLSKO-AUSTRJACKICH.

Warszawa. (AW.) 27. bm. rano odbyła się tu konferencja przedstawicieli przemysłu polskiego z przedstawicielami austriackich sfer gospodarczych, uczestniczących w wycieczce przemysłowców z Austrii. Konferencja miała na celu wzajemne poinformowanie się o stosunkach ekonomicznych obu krajów.

POLITYCZNY MORJ.

Moskwa. (PAT.) Na obszarze Karelii zamordowany został zastępca przewodniczącego komisji granicznej Fawrow. Inni członkowie tej komisji zostali ciężko ranieni.

Do Mieszkańców m. Lwowa!

Drugi rok miła od chwili, gdy Młodzież Politechniki lwowskiej przystąpiła na wzgórzach kadekch do budowy własnymi rękami II-go Domu Techników. Dziś, gdy dzięki ofiarności Społeczeństwa polskiego i pomocy Rządu zdołano wyciągnąć mury II-go piętra a jeszcze przed zimą bieżącego roku przy kryje się je dachem.

Czas więc pomyśleć o wewnętrznem urządzeniu Domu, by Młodzież Technicka mogła zamieszkać na przyszły rok we własnym budynku. Potrzeba jednak na to kwoty, która idzie w miljar- dy marek polskich, a ponieważ tundusze Komitetu są na wyczerpaniu, przeto zwracamy się do Mieszkańców Lwowa z prośbą, by pospieszyli jeszcze raz z wydatną ofiarnością na II-gi Dom Techników.

W dniach od 3 do 5 października br. odbędzie się we Lwowie, urządzona przez Młodzież Technicką zbiórka metalu (mosiadz, miedz i t. p.), które użyte będą jako materiał na okucie do drzwi i okien. Prosimy więc ofiarną Publiczność Lwowa, by na dnie te przygotowała zbędne w domu sprzęty metalowe i złożyła je w ofierze na II-gi Dom, przyczyniając się w ten sposób do szybszego zlikwidowania nędzy mieszkaniowej lwowskich Techników.

Za Komitet Budowy II-go Domu Techników we Lwowie.

J. Fabiański Rektor Politechniki, Przewodniczący Komitetu.

St. Starzewski Przew. Brat. Pom. St. Politechniki, Sekretarz Komitetu.

Czytajcie „Szczałka”

Gielda.

Z dnia 28 września.

GIELDA ZURYCHSKA.

Notowania wstępne z dnia 28. wrześ- nia br. Berlin 0,000063 Holandia 220,50 Nowy Jork 561, Londyn 25,54, Paryż 34,40, Mediolan 25,80, Praga 16,85, Budapeszt 0,03, Bukareszt 2,60, Belgrad 6,50, Sofja 5,37, Warszawa 0,0017, Wiedeń 0,0079, Austr. stempł. 79%.

WIADOMOŚCI GIELDOWE.

Lwów 28. września 1923.

Duże obroty w akcjach bankowych i przemysłowych przy lekkim osłabieniu kursów. Akcje niekotowane osłabiły się również. Popyt za Gazoliną, która zyskała znacznie na kursie.

Browary przy końcu 2825000, nieef. 2725000. Cmielów 300 i 295000, nieef. 250—280000. Gafota spadła na 38000. Karpalik ustalił się przy 127000. Niemojowski 140000 (w Krakowie 150000). Petzet przejściowo 70000, kończy 67000. P. Naita 110—112000. P. T. B. 63000. Rakszawa 675—685000, nieef. 650000. Siersza el. 70000. Górnicza 1325—1375000. Cegielski z 150000 spadł na 130000 (w Krakowie 130000). Parowozy 105—112000, nieef. 100000 (w Krakowie 100000). Zieleniewski słabszy, notował 2250000. Chodorów 920—940000 w Krakowie 940000. Oikos 745 i 740000, nieef. 710000. Tespy 1348—1360000. B. Hipot. 145—160000. P. B. Kr. 30—33000 (w Krakowie 30000). B. Przem. obniżył się na 113000 (w Krakowie 114000). Z. B. Kredyt. 48—52000. Tendencja lekko-zniżkowa. Uspokojenie b. ożywione.

Arma 100—110 Azot 100—105. Brugex 380—400 Chybie 1900—2000 Columbia 19—21. Czechowie 44. Drożdże G. poszukiwane. Elektr. n. S. 21. Gazolina 420—470 Gazeciagi 80. Foresta 145. Lokomot. 190. Lesienice 480—500. Machleid 88. Oikos 162—165. Radziwiłł 310. Nitról 65—60. Rolindustria 35. Star 215. Szkło w Kr. 160. Węglówki 7.7—8. nieef. 6—6½. Gazy 6400—6900. Jaworzno 5—5.300.

GIELDA LWOWSKA NIEOFICJALNA.

Lwów, 28. września.

Od 2 lub więcej tygodni tendencja chwytliwie wyżkowa. Od wczoraj mała haussa. Dolar podróżny o 15 do 18.000.

Dolary amer. 380—382.000, 1-ki i 2-ki 377—380.000, dolary kanad. 336—338.000, dolary drobne 333—335.000, marki niem. po 100 i 50.000 2—2½, po 10.000 — 2½—2¾, star. em. 6—7, setki stare 1.50—1.70, leje tys. 135—140.000, korony czeskie 9—9.500, drobne 8.700—9.900, austr. stempl. 525—550, austr. przekazy 550—570, franki franc. 17—17.500, ruble setki 20—22, setki zwykłe 20—20, ruble „Kacik” 25—28, drobne po 50 — 0.50—0.80. Złoto: 20 kor. 1.650.000—1.700.000, 20 frankówki 1.500.000, 20 markówki 1.800.000—1.850.000, 10 rubli 2 mili. do 2 mili. 100 tys.

Srebro: korony austr. 24.000—24.500, 5 kor. austr. 116—120.000, floreny 58 do 60.000, ruble 92—96.000.

GIELDY NIEMIECKIE.

Warszawa. (Tel. wł.) (J.) W Gdańku płacono za markę polską 52.000 Mkp za dolara 180 milionów. — W Berlinie

NADESLANE.

OKAZJA

dla Rolników i Przemysłowców.

SPRZEDAŻ

maszyn, narzędzi rolniczych, różnych materiałów na wyrób itp. odbędzie się w dniach 4, 5, i 6 października b. w Zbiornicy „DEMAT” w Przemysłu-Bakalniczym.

Materiały oglądać można każdego dnia od godz. 9-tej do 11-tej. 606

Kierownictwo

E' snozytury „Dem t” Lwów.

N. U. Z. A

zawiadania P. T. Członków, że sprzedają

WĘGIEL górnośląski,

DRZEWO bukowe

rębane z dostawą do domu, w sklepach: Na Bajkach, — ul. Dulebianki, — ul. Kopernika, — ul.

Łyczakowska, na asygnaty „Towarzystwa Techn.-Handlowego

Polski” Lwów, ul Hoffmana 9

według wydanego przez nas

cennika. 617

Stinnes stworzy republikę nadreńską.

Warszawa, (Tel. wł.) (J.) Amerykańskie agencje telegraficzne rozsyłają sensacyjną wiadomość donoszącą o niemiłobonej w najbliższych dniach proklamacji niepodległości republiki nadreńskiej. Na ostateczną decyzję w tym względzie

miało wpłynąć stanowisko Stinnesa, który podobno obiecał poprzeć plan niepodległości republiki nadreńskiej z uwagi na to, że jest to jedyny sposób zabezpieczenia jego tamtejszych przedsiębiorstw przed zamętem jaki grozi Niemcom.

Komunistyczne bomby wybuchają w węglu.

Warszawa. (Tel. wł.) (J.) We fabryce Karasiński i Spółka, znajdującej się pod Warszawą, zaszedł niewyjaśniony wypadek. Oto palaczowi przy nakładaniu węgla do pieca niespodziewany wybuch urwał trzy palce. Dochodzenia ustaliły, że wybuch nastąpił z powodu eksplozji knota minowego, czy też kapsli bombowej. W ciągu dalszych poszukiwań w składzie węgla tej fabryki znaleziono dwa jeszcze niewybuchłe knoty minowe. Stwierdzono, że węgiel pochodzi z kopalni Głinki na G. Śląsku. W transportach tej kopalni znajdowały się rozrzucone takie knoty minowe, których eksplozje mogły zniszczyć piece lub maszyny.

Przypuszczają, że jest to nowy sposób działania zapoczątkowany przez elementy komunistyczne. Przewadzone są dochodzenia, czy z tej kopalni nabywany jest również węgiel dla fabryk państwowych lub dla

kolei. Istnieją poszlaki, że sprawa ta łączy się z akcją siania niepokoju przez rozmaite wybuchy bomb nieszczęścia fabryczne, katastrofy kolejowe itp.

KONFERENCJA GEN. SIKORSKIEGO Z GEN. SZEPTYCKIM.

Warszawa, (Tel. G. P.) „Kurier Polski” donosi, że wczoraj gen. Sikorski odbył dłuższą konferencję z ministrem spraw wojskowych gen. Szeptyckim, oraz odwiedził marszałka Rataja.

POLSKI BANK W ARGENTYNIIE.

Ukonstytuowany został zarząd banku polsko-argentyńskiego w Buenos Aires. Oficjalna nazwa Banku „Bank Polsko-Argentyński” (kolonizacyjny i oszczędności). Bank finansowany jest łącznie przez sfery argentyńskie. Działalność jego rozpościera się również na osadników Wschodniej Europy.

płacono za dolara 190 milionów, za funt szterlingów 864 miliony. Za franka fran. 11 milionów 650 tysięcy. Za koronę austr. 268 tysięcy. Za koronę czeską 5 milionów 700 tysięcy, a za tranke szwajcarskiego 32 miliony 900 tysięcy.

Z DNIA.

Ach ten strajk!

Aby dla akcji zyskać atut nowy I wszystko złożyć na partii ołtarzu. Grabażom miejskim komitet strajkowy Zabronił kopać groby na cmentarzu.

Rozkazu partii robotnik nie złamać. Choćby strejkować przyszło dni czterdzieści.

Wiec Mazurkiewicz na cmentarnej bramie Kazal wywiesić okólnik tej treści:

„Szanując wole nanów robotników I nie chcąc tarcia już zaogniać dalej. Magistrat wzywa wszystkich nieboszczyków, Ażebv sami zrób sobie kopali”. NEMO.

Kronika.

Lwów 27 września.

Posiedzenie Wydziału Zawodowego Związku Literatów polskich odbędzie się w niedzielę, 30 bm. o godz. 11 przedpołudniem w lokalu Związku (ul. Ossolińskich 11, III schody, 1. piętro).

(w) Zmiany w Magistracie. Kierownictwo Dep. IV. (wojskowego) obejmuje radca Kotowski (z Dep. III.). Radca Świński (z Dep. IV.) obejmuje Dep. VI. (szpital szpasy, obec przywłażność) zaś dotychczasowy kierownik tego Dep. parlamentu radca dr Gzyziecki, obejmie Dep. III. (techniczny). Długoletni kierownik Kancelarii egzekucyjnej Lorenz ma przejść niebawem w stary stan spoczynku a miejsce jego ma zająć komisarz Skoruz.

Wiec pracowników pocztowych okręgu lwowskiego odbędzie się w niedzielę 30. bm. o godz. 11 rano w sali Tow. Pedagogicznego (ul. Zimorowicza)

Kurs trykotarstwa ręcznego (szaliki, czapki, rękawiczki, kamazse, kaftanki, jumpy, sweatery, zakłady itd.) trzymiesięczny wieczorny otwiera Instytut Technologiczny 15. października br. we Lwowie. Wszelkich intornacji udziela kancelaria Instytutu (ul. Boularda 5).

(h) Aresztowanie spedytora pod zarzutem oszustwa. Wczoraj wieczorem aresztowała policja Józefa Parnesa, spedytora zamu, przy ul. Kotlarskiej 14, za oszustwa popełnione na szkodę skarbu Państwa przez deklarowanie mniejszej wagi. Również aresztowano za namawianie do fałszywych zeznań inkasenta firmy „Parnas” Jakóba Perlmuttera.

(h) Włamania. Do mieszkania Pepl Flasch, ul. Wybranowskiego 11, dokonano wczoraj włamania i skradziono gar derobę wart. 60 milj. — Jan Zychajło zam. Pod Debeni 6 a) kradł systematycznie mięso na szkodę rzeźników Berty Fühl i Mejlcha Moszkowitza przy pl. Teodora 8, a skradzione mięso sprzedawał w restauracji Agida w Rynku pod L. l.

Z PARLIAM.

Marszałek Sejmu Rataj przyjął wczoraj posła włoskiego w Warszawie Tomassiniego.

Wojewoda górnośląski p. Schultis odbył wczoraj w Prezydium Rady Ministrów szereg konferencji w sprawach górnośląskich

Stanowisko dyrektora departamentu bezpieczeństwa chwał p. Des Loges, b. starosta chwałowski

Wojewoda wileński. W ostatnich czasach powstał projekt zmiany stanowiska delegata polskiego w Wilnie na wojewode wileńskiego. W związku z tem jest mowa o zamianowaniu posła Zwierzńskiego redaktora „Dziennika Wileńskiego” na to stanowisko.

O rozstrzelanie rab. Szapiry. Dziś rozpoczyna się w Płocku przed specjalną delegacją Wojskowego Sądu Okręgu z Warszawy rozprawa, wznowiona na skutek starań posłów żydowskich i decyzji Najwyższego Sądu Wojskowego z powodu rozstrzelania w czasie inwazji bolszewickiej płockiego rabina Szapiry, zasądzonego na śmierć z powodu szpiegostwa.

Utworzenie w Tarnobrzegu państwowego Urzędu pośrednictwa pracy. Na podstawie upoważnienia Ministerstwa pracy i opieki społecznej Województwo lwowskie utworzyło w Tarnobrzegu z dniem 1. października br. Państwowy

Urząd pośrednictwa pracy. Urząd ten, choć czynny już od dłuższego czasu tego rodzaju urzędów we Lwowie. Drolichyca i Jarosławiu, obecnie terytorjalną swoją działalnością na razie powiaty tarnobrzegi, kolbuszowski i niški, które równocześnie wyłączono z okręgu działalności Państwowego Urzędu pośrednictwa pracy w Jarosławiu i przenieść ponadto wszystkie agendy dotyczące pośrednictwa pracy wykonywane dotychczas przez istniejące przy tarnobrzegim Wydziale powiatowym Biuro pośrednictwa pracy.

Ustawa o podatku majątkowym weszła w życie. W ostatnim dzienniku Ustaw Nr. 94 została ogłoszona ustawa o podatku majątkowym która w ten sposób nabiera mocy obowiązującej.

Z BE SWIATA.

Dlaczego skąpiłował? Jak slychać, rząd Rzeszy w ubiegłym tygodniu wysygnował ogółem 800 trylionów mk. na cele biernego oporu w Zagłębiu Ruhry.

Belgijski minister obrony krajowej, Albert Devezze został odznaczony polskim Krzyżem Walecznych.

Tytusa Lukrecjusza Karusa „O rzeczywistości” przełożył i wstępem poprzedził Adam Krokiewicz. Nakład księgarń Polskiej B. Polonickiego we Lwowie. Słynie to dzieło Lukrecjusza „De rerum natura” opatrzone doskonałym wstępem i wyczerpującymi komentarzami w nader starannym tłumaczeniu stanowi cenny nabytek w dziale wydawnictw filozoficznych.

Służ p. Stanisławy Glebułowiczówny, naszej długoletniej współpracownicy, czki z p. Wacławem Juchiewiczem odbył się dnia 29 b. m. w kościele ewangelickim.

Przyjmując wszelkiego rodzaju rekopiesy do przepisywania na maszynie. Zgłoszenia w Adm. „Gazety Porannej”. Sokoła l. 4. 604-3

Z teatru.

TEATR WIELKI:

Sobota 29. bm. „Żydówka”.
Niedziela 30. bm.: „W krainie baśni”.
Poniedziałek 1. października: „Aida”.
Wtorek 2. października: „Orle”

TEATR MAŁY:

Sobota 29. bm.: „Oczy księżniczki Fatmy”.
Niedziela 30. bm.: „Oczy księżniczki Fatmy”.
Poniedziałek 1. paźdz.: „Oczy księżniczki Fatmy”.
Wtorek 2. paźdz.: „Tragedja dzieci”.

TEATR NOWOŚCI:

Sobota 29. bm.: „Madame Pompadour”.
Niedziela 30. bm.: „Madame Pompadour”.
Poniedziałek 1. paźdz.: „Frasquita”.
Wtorek 2. października: „Madame Pompadour”.

Gościnne występy Heleny Zboińskiej Ruszkowskiej i Ignacego Manna. Dyrekcji Teatrów Miejskich udało się pozyskać na kilka gościnnych występów artystkę światowej sławy primadonnę oper madryckiej, ostatnio warszawskiej Helenę Zboińską-Ruszkowską na trzy gościnne występy. Znakomita artystka wystąpi u nas po raz pierwszy dzisiaj w sobotę w roli Racheli w „Żydówce”, Eleazara śpiewa Mann, który powrócił z występów w Londynie. W poniedziałek Ruszkowska i Mann śpiewają w „Aidzie”.

Przedstawienia zniżkowe. We wtorek w Teatrze Wielkim „Orle” z 50% zniżką Biletów, które zakupiono na 24. bm. są ważne na to przedstawienie. Również ważne są bilety zakupione na 24. bm. do Teatru Małego na wtorek. W teatrze tym pójdzie „Tragedja dzieci” z 50% zniżką. W Nowościach w poniedziałek „Frasquita” z 30% zniżką.

RADICZ W WIEDNIU?

(a). W politycznych kręgach wiedeńskich obiegła wczoraj alarmująca pogłoska, iż chorwacki przywódca chłop. Radicz bawi incognito w Wiedniu i zamierza przenieść się wkrótce do Gracu.

Sabatyzyci i mordercy

pod obuchem obciążających zeznań świadków.

(h.) Przerwana we czwartek rozprawa, wczoraj z powodu uroczystości święta ruskiego nie odbyła się. Dziś o godz. 9 rano rozpoczęło się dalsze przesłuchiwanie świadków. Pierwszy zeznawał p. Meliton Twerdichib, brat śp. Sydora. Św. nie miał zaufania do Dzikowskiego i ostrzegwał brata przed nim. Na zwróceną mu jednak uwagę śp. Twerdichib oświadczył, że co do Dzikowskiego nie żywi obawy, bo jest to człowiek odważny b. adiutant gen. Tiutiunika. Naogół zeznaje świadek podobnie, jak i red. Jackiw obciążając go dla Dzikowskiego. Co do innych oskarżonych, świadek nie mając z nimi żadnej styczności, nie mo-

że nie stanowczego powiedzieć. W sprawie osk. Wiszniewskiego, podaje świadek, że na 4 dni przed mordem zwierzył mu się Wiszniewski, że wątpi w powodzenie akcji wyborczej, gdyż jest ona technicznie źle prowadzona. Nadto zwierzył mu się Wiszniewski, że otrzymał anonimowy wyrok śmierci.

Św. Załuski Edward, uczestnik wiecu w Kamionce Strumiłowej w krytycznym dniu, był pośrednim świadkiem mordu. Z odległości kilkudziesięciu kroków, usłyszał strzały, a gdy na ich odgłos przybiegł do zamordowanego, ujrzał uciekających dwu młodych ludzi.

Św. Witkoszczuk, st. post. ko-

leni urzędowym, stwierdzam, iż Lwów odzyskał swą stołeczną nutę.

Czyli — jest znowu okazja do popicia.

MINIATURY.

Oswiałe miasto.

Strajk trwa nadal. Spowite w liljowo-perłowy welon jesiennej mgły, posepnie miasto coraz więcej. Traci swój fantazyjny pióropusz i wygląd wielkiego, nowoczesnego centrum. Nawet księżyc, który w pierwszych dniach strajku szedł ręką w rękę z prześwieczeniem prezydium miasta (szelma burżuazji), przeszedł ostatnio na stronę strajkujących i wysunął widocznie żądania podwyżki albo jakąś osobistą pretensję do p. Stahla.

Poetyczne sterty nagromadzonych smutni rozsiwiają wokoło upajająca woń (rose à la Leopoldis). Skakpe oświetlenie ulic i brak ruchu tramwajowego czynią z miasta jakiś tajemniczy, jakby średnio-wieczny gród, pełen swoistego smrodu, w którym jednakże na oddalonych od centrum ulicach można łatwo natknąć się na bariara i zapoznać się z jego majorem, lub też wreszcie złamać nogę na autentycznych, lwowskich kocich łbach.

Dumają w senym mroku wyniosłe, strzeliste wieżycy kościelne. Hula po ulicach już jesienny wiatr. Z czyichś okien wypada na ulicę „ostatni list“ i skarży się żałośnie smutna, przemijająca melodia. Zamarły sen o tem, co minęło... Odpowiada jej przeraźliwie „Marche-funebre“ tysięcy kieszek urzędników państwowych i innego proletariatu umysłowego (rzecz dzieje się przed pierwszym. O Matko Boska! dai wytrzymać...)

Na ul. Ruskiej idzie żołnierz z przewieszonym przez plecy karabinem i gasi lampy gazowe. Dwóch oberwańców o oczach, jak żarzące węgle, dzieci ulicy lwowskiej, patrzy:

— Ty, Józik! on to wi!

Mlaskają językiem z zadowolenia i znikają w cieniach zapadającej nocy.

Jeszcze tylko „Corso“ wieczorne „trzyma fason“. Przewalają się na niem tysiączne tłumy, jak fale morskie. Często-gęsto zabłyśnie jak morska latarnia wśród fal jakaś cudowna, urocza twarz kobieca, jakaś główka Greusa czy Stachiewiczza. Rozlegnie się kaskada śmiechów (brzęk pereł o szklana tafle...). Błysną oczy, oczy przepyszne, dziewczęce, śmiać blaskiem swym nieliczne księżycy elektryczne. Kipi, szumi, kolebie się w tysiącnych przegubach i skretach tłum.

A w niezliczonych knajpach i handlach śniadankowych chodzą plotki — gawędy, kłną ludziska na strajk i pija. Jest bowiem okazja do popicia, o co w Polsce niezwykle trudno.

Strajk ma przynajmniej jedną dobrą stronę: zmniejsza wielu ludzi do pieszego sportu. Dla tłumiochów jest to bajeczny ersatz karlsbadzki.

I tylko jedna kategoria mieszkańców błogosławi strajk.

Tak, tak... Westchnijmy wszyscy: Czemuż nas dobry Bóg nie uczynił do-różkarzami. **Sep.**

P. S.

Zawsze twierdziłem, iż mam pecha w życiu (urodziłem się pod Byktem), zwłazsza jeśli idzie o miniatury. W chwili, kiedy moje badania o mizerjii strajkowej były już wydrukowane, strajk zakończył się nieszczęśliwie.

„Wobec powyższego“ mówiac stv-

mentant posterunku w Tulipach, robił dochodzenia przedwstępne w sprawie zamordowania wójta Kuszczaka. Dalsi świadk. Petro Borys, Iwan Meleń i Michajło Tkacz, zawezwani na rozmaite okoliczności, nie zeznali nic ciekawego.

Żywienie na sali wniósł dopiero św. Stanisław Wąnkiewicz, kom. P. P. w Stryju, kierownik ekspozytury policyjno-śledczej. Świadek prowadził dochodzenia przeciwko oskarżonym o zamordowanie wójtów Kuszczaka i Antonowa, oraz przeciwko sprawcom przecinania drutów i usiłowanego wysadzenia w powietrze budynku policyjnego w Stryju. Świadek opisuje szczegółowo przebieg dochodzeń i zaprzecza stanowczo, aby przesłuchiwało oskarżonych w nocy lub wydobywano od nich zeznania katuszami.

Następnie zeznawali kom. P. P. Romańczyk, oraz dwu wywiadowców, którzy byli pomocni w dochodzeniach. Na tem rozprawę dziś zakończono.

OGŁOSZENIA.

Nauka i wychowanie

NOWA WYPOŻYCZALNIA KSIĄZEK we Lwowie. Chcesz przeczytać najnowsze powieści, idź do wytwórnie urzędowej Czytelni Nowości przy Księgarni Nauczycielskiej, Batorego 1. 12 (Hotel Austria). 6739-3

BEZPRZYKŁADNE. Osobę niemuzykalną lub początkującą wyuczę w paru lekcjach sztuki dobierania basów tem samym gry ze słuchu na fortepianie. Lekcje pojedyncze dopuszczalne. Chrzanowski, Zimorowicza 6. 6799-3

LEKCI FORTEPIANU udziela Marija Michałowska, uczennica Michałowskiego, Obozowa Nr. 6 II. p. 6740

MANDOLINY, gitary, kurs 6-cio tygodniowy. Za płynną grę z nut ręczy „Specjalista-pedagog“. Kupuje wszelkie instrumenty muzyczne nawet zniszczone. Zgłoszenia codziennie od 4 do 7 popoł. Plac Bernardyński 12 II. piętro. 6809-5

Fosady i prace

WOŹNY z dobrymi poleceniami poszukuje odpowiedniego zajęcia na godzinny popołudniowy i wieczorny. Zgłoszenia pod „Godny zaufania“ do Admin. „Gazety Porannej“. 602-5

ZASTĘPCÓW POSZUKUJE. Pierwszy zakład lakierniowy robót emalijowych na gorąco Stanisława Kochaniewicza w Stanisławowie ul. Kazimierzowska obok parku Bar. Romaszka na Lwów, Stryj, Drohobycz, Chodorów, Sambor, Przemyśl, Jarosław, Tarnopol, Rawa Ruska, Brzeżany. Zaleszczyki, Kołomyja. Celem odbioru do emalijowania na gorąco rowerów, maszyn da szycia piania itp. Warunki bardzo korzystne. 614

RZADCA ze szkołą rolniczą, dłuższą praktyką, dobrymi poleceniami, zamierzony gospodarz, pedant, dobrej rodziny, 40 lat, Polak, kawaler, szuka posady, ewentualnie kontrolora majątku, sekretarza. Łaskawe zgłoszenia pod „Embe“ Reklama prasowa, Chorażczyzna 7, Lwów. 6818

BIURO NIEMCZYNOWSKIEJ, plac Akademicki 1. 3. poleca instruktorów, nauczycieli, bony-freblanki, Francuski, Niemki, oficjalistów, rolnych lasowców, ogrodników, kucharzy, zarządczyni, klucznicę, panny służące, kucharki służbę wszelkich zawodów. 6817-4

SAMODZIELNY BUCHALTER-KORESPONDENT przyjmie zajęcia półdniowe, godzinowe, jakoteż bilanse, pod „Sprawy“. 6808-2

Kupno, sprzedaż, zamiana

OKAZYJNIE DO SPRZEDANIA jeden pierścionek męski z brylantem 1 3/4 karatu; jeden pierścionek damski z brylantami łącznie 1 karat i jeden pierścionek damski z brylantami łącznie 3/4 karatu. Obejrzeć można z grzeczności przy kasie Hurtowni obuwia „Hera“, Lwów, Rynek 34 (w bramie). Sprzedaż handlarzom wykluczona. 584-3

SPRZEDAM futro damskie kangury, męski piżmaki. Nabelaka 41, drzwi 1. 6811-2

Mieszkania, lokale, sklepy

INŻYNIER z Techniki poszukuje 1 pokoju z osobnym wejściem i elektryką zaraz, czynsz jaknajwiększy. Łaskawa wiadomość listownie K. Ulman, Leona Sapiehy 55 I. p. na prawo. 6774-4

STUDENT POLITECHNIKI zamieni pokój unebłowany z utrzymaniem w Krakowie na podobne we Lwowie. Zgłoszenia: Nebenzahl, Politechnika, Lwów. 6790-2

PIĘĆ POKOI z kuchnią, wszelki komfort, śródmieście, zamienię na: pokój z kuchnią nie w śródmieściu i 2 pokoje kawalerskie na biuro w okolicy śródmieścia, Bogaci zgłaszają się do Administracji pod „Zaraz“. 6804-2

POSZUKUJE pokoju u wdowy lub samodzielną panny. Zgłoszenia „Młody“ Administracja. 6816-2

POSZUKUJE zaraz pokoju, lub pokoju z kuchnią — z meblami, lub bez, dam dobry czynsz. oferty — do Administracji pod „Teatr miejski“. 6323

ZAMIENIĘ 3 POKOJOWE mieszkanie z z pełnym komfortem 2 przedpokoje, pokój dla służby na większe z odpowiedzialną dopłatą. Bank Centralny, Dyrekcja Kościuszki 1. 6819-2

ZAMIENIĘ 3 POKOJE, komfort, w śródmieściu na podobne lub większe z dopłatą. Pożądane śródmieście. Zgłoszenie biuro ogłoszeń Brücka, Kościuszki 2. 6823

Rozmaite

MLYŃSKIE kompletne urządzenia, dostarcza natchmiast ze składu Riesel, Schleher i Friedländer, Lwów, Brajerowska 11A. 6002-6

MLYŃSKIE kamienie naturalne i sztuczne, najlepszy czeski fabrykat Trapp Pilzno ze składów „Rolindustria“. Lwów, Fredry 9. 5497-8

USUWANIE ZMARSZCZEK, wągrów etc., masaż twarzy — Kosmeo, Mikołaja 7. 6036-4

ARTUR SMUTNY, stroiciel fortepianów, Chmielowski 5, przyjmuję strojenia i reparacje. 6729-3

OKNA w większej ilości o wymiarze 85×110, 130×110 i 85×155 ma na składzie do sprzedania fabryka stolarska MARCIN PRUGAR I SYN, Lwów Supińskiego 7. 6746-5

Specjalista chorób skórno-wenerycznych.
Dr. Ignacy Löwenheek
ord. Trybnańska 4 (obok Bynku) 12—113—6. 6815

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. Michał Salpeter.
Lwów, Sykatecka 17, ord. od 8—9 i 12—6. 276

Dr. Regina Reichenstein-Nadłowa
erdynuje w chorobach skórnych i wenerycznych dla kobiet od g. 8—9 i 2—4 — plac Hallik 7, nad Kawiarnią Centralną. 5329

Dr. SCHWARZ Specj. chorób wenerycznych i skórnych, b. sekundar. szpitala powzech.
Lwów, Słowackiego 4, naprz. gł. poczty. Leczenie plam, brodawek, włosów elektrolicą i lampą kwarcową. 6045-06

Kronika sportowa.

L. K. S. Cechia a Z. K. S. Hasmona
W sobotę dnia 29. brn. odbędą się na boisku Hasmona przy rogatce Lyczakowskiej zawody futbolowe między wymienionymi powyżej klubami.

WYNIKI ZAGRANICZNE.

Praga. DFC. — „Wiener Sport Klub“ 1:1 (0:1).

Anglia: „Barnley“ — „Livepool“ 2:0; „Newcastle“ — „Cardiff“ 1:1; „Notts County“ — „Notts Forest“ 2:1. Pierwszym jest „Cardiff“ 2:1, drugim „Notts County“, który gra dopiero miesiąc w 1 lidze.

Barcelona: „F. C. Barcelona“ — „Spielver. Fürth“ 4:2 (1:2). 6810

KOCHAJĄ NAS I W SPORCIE.

Prasa czeska popelnia dziwne „omyłki“ w podawaniu rezultatów osiągniętych przez drużyny polskie: tak np. podaje „Prager Presse“: „Vasas“ — „Polonia“ 7:2 (4:1) (1), albo „Polska“ — „Finlandia“ 2:5. Metody te charakteryzują dostatecznie poziom etyczny sportowców czeskich.

FRANCJA PRAGNIE POBIĆ ZAGRANICZNE REKORDY.

Francuski wydział lotnictwa ogłosił 4 nagrody po 50.000 fr. każda, za pobicie rekordów światowych wysokości, szybkości, najdłuższego lotu i najdłuższego przebywania w powietrzu; obecnie rekordy te posiada Ameryka, a mianowicie: rekord wysokości: 10.543 m. — Mac Ready; rek. szybkości: 380 km. na godz. — Maughan; najdłuższy lot: 5.500 km. Lowel Smith i Richter, wreszcie rekordy najdłuższego przebywania w powietrzu: 37 g. 12'22 — ci sami lotnicy.

Pilot Druhin, pracujący w firmie Farman, wznosił się na moto-aviette (samolot małego typu o słabym silniku), zdobywając wielką nagrodę, ustanowioną przez dziennik „Petit Parisien“ na wysokość 1.500 mtr.

Na młodsza poliglotka na świecie.

(ca). Prasa angielska podaje interesujące szczegóły o najmłodszej, bo zaledwie 5-letniej poliglotce, która włada płynnie językami angielskim, francuskim, rosyjskim i chińskim. Rodzice dziewczynki mieszkali dłuższy czas w Chinach. Młodociana poliglotka nauczyła się ze zdumiewającą szybkością języka angielskiego od ojca, francuskiego od matki, rosyjskiego od znajomych uchodzących rosyjskich, z którymi stykali się często rodzice, zaś chińskiego w kilku dialektach od miejscowych obywateli.

Spejalista chorób wener. i skórnych
Dr. J. MUND b. sek. szpit. wiew. lwow.
 ord. od 8-10, 12-1, 3-6.
 W niedz. od 9-1. Asnyka 1 (rog Pański).
 545k

BATERIE, LATARKI kieszonkowe, za-
 palniczk, żaróweczki itp. w wielkim wy-
 borze Hurtownie i detailicznie poleca
A. FRIEDFELD, Lwów, ul. Jagiełłowska
 L. 9. 413-19

LICYTACJA.
 Dnia 3. października o godzinie 12.
 odbędzie się w magazynie II na dwor-
 cu Czerniowieckim we Lwowie, publi-
 czny przetarg jednego wagonu owsa
 luzem zładowanego wagi 14200 kg.
 6810 Urząd ruchu Lwów.

OKAZJA!
FUTRO BOBROWE
 tanio do sprzedania.
 Oglądać można w składzie
 futer **LUBELSKIEGO** przy
 pl. Kapitulnym l. 5 616

Sekund. Państw. Szpitala Pow zech ego
Dr. J. KURZROK powrócił i or-
 dynuje obecnie
 w chorobach wewnętrznych i nerwowych.
 przy ul. Brajerowskiej 8, l. od 3-5 popo.
 6814

NA SPRZEDAŻ
SALON MAHOŃOWY,
 inkrustowany, z ciężkimi
 nakładanymi bronzami za
 umiarkowaną cenę.
 Oglądać można w Zakładzie
 tapicerskim przy ul. Skarb-
 kowskiej l. 5. 618

Małopolskie Towarzystwo Rolnicze
 ogłasza
KONKURS
 na 10 fachowych sił żeńskich do
 prowadzenia wędrownych kursów
 szycia i kroju dla kobiet wiejskich
 w czasie od 1. listopada b. r. do
 31. maja 1924 r.
 Po bliższe informacje należy zgła-
 szać się w Biurze Małopolskiego
 Towarzystwa Rolniczego we Lwo-
 wie, ul. Mickiewicza 26, w godzinach
 przedpołudniowych.
 Małopolskie Towarzystwo Rolnicze
 Biuro lwowskie 609

Czytajcie
 „Szczytkę”
„OLLA”
 najlepsze mydło
GUMA
 pełne gwarancji
 Wszędzie do
 nabycia.

PANIE! PANOWIE!
 Kto chce oszczędzić pieniędzy niech
 swój
 Kapelusze stary przerobić
 sobie da w I. Krai. Fabryce Kapeluszy
RUDOLFA NEUWELTA, Lwów, Bala-
 newa 3, albo w jednej ze składnic: pl.
 Marjański 8., Kazimierzowska 25, Gróde-
 cka 72. Kapelusze — damskie, męskie
 i dziecięce — przerabia się starannie i
 modnie na najnowsze fasony. 599-8

MOTOR
 na gaz ssany 61
 30 HP., dwie gazownie stoj. w Warszawie
 zaraz do zbrania — sprzedaje
B./H. FRANCISZEK ŻELIŹNIK
 WARSZAWA, NOWY ŚWIAT 22.

MŁODY, bogaty kupiec, zawrze znajo-
 mość z panną lub młodą wdową, ele-
 gancką i dystygowaną, celem wspol-
 nego odwiedzania teatrów, kin i kon-
 certów. Zgłoszenia pod „kupiec” do
 Administracji. 6821-2

Wały transmisyjne
Stal i blacha Böhlera
 we wszystkich gatunkach
 i wymiarach
 poleca Fabryczny skład
ADOLF WIETCHY
 Lwów,
 Króla Leszczyńskiego 20-24.
 585

ŻARÓWKI
 najtrwalsze i najtańsze
 poleca 6713
 konc. przedsięb.
 elektrotechniczne
 Stanisław Lesniakowski
 Chorążczyzna 10.
 Stare żarówki za do-
 płatą wymieniam.

Cyrk i Menażerja
„MEDRANO”
 Lwów, plac Misjonarski
 Dyr. L. Swoboda.
 Dziś pierwszy gościnny wy-
 stęp amer. artysty światowej
 sławy **MORTONA**, czło-
 wieka o stalowych nerwach.
„LOOPING THE LOOP”.
 Pięć minut nerwy wruszającej wal-
 ki ze śmiercią. Wedle oryg. filmu am.
 „Człowiek o stalowych nerwach” w
 wielkim nowojorskim cyrku **BARNUM**
BALEJ — padł ofiarą swego zawodu
 artysta Gadbin, a w Berlinie Mr. Wald-
 mann.
 Pan Morton odzyskawszy zdrowie,
 po ostatnim wypadku podczas tej śmier-
 telnej jazdy w Katowicach — rozpo-
 czyna występy w tut. mieście. Wielka
 sensacja — Szczyt odwagi! Oprócz te-
 go występy „Bernardiego” — Charlesa
 Ilneba, słynnego pogromcy i inne a-
 trakcje — Początek o 8 wiecz. — W so-
 bote i niedz. po 2 przedstawienia. 6788.

Pierścionki zaręczynowe
 sprzedaje
H. Gutterman, Suhataska 14
 Jebywały wybór elek-
 trycznych świeczników
 z brązu, lamp jada nia-
 ch, stołowych, biuro-
 wych i a. pałek w arty-
 stycznym wykonaniu a
 m. rkowanych cenach
 poleca firma 601
JAKOB KAHNKE i S-ka
 Lwów, Kopernika 2.
 Fabryczny skład wszelkich przyr. ów
 elektrycznych oraz żarówek „Philpsa”.

Dr. OLGA GARFEIN
 ordynuje w chorobach dzieci.
 Zielona 17 II. od godz. 8-5 popoł.
 Lampa kwarcowa. 602k

MASZYNY do szycia
 najnowszych systemów,
 części składowe tychże,
 przybory do krawieczy-
 zny i do robót ręcznych
 411-3 poleca
A. MALIMON
 Skład maszyn do szycia
 Lwów, Wałowa 11 A.
 Przyjmuje również maszyny do naprawy.

P. T. Właściciele Lasów!
 Wytrawny przemysłowiec drzewny, obeznany ze wszechstroną nowo-
 czesną przeróbką drzewa materiałowego, posiadający rozległe siłunki
 eksportu drzewnego obejmuje kompleksy lasowe do wymanipulowania
własnym wkładem za udział w zysku.
 Zaręcza wysokie dochody Łaskawe zgłoszenia do Biura Brücka
 Lwów, Kościuszki 2.

OSTROŻNIE PRZY ZAKUPIE OBCASÓW GUMOWYCH
„BERSON”.
 W ostatnich czasach pojawiające się
NAŚLADOWNICTWA
 naszego pod względem **JAKOŚCI I TRWA-**
ŁOŚCI niedoścignionego prawdziwego
Obcasa gumowego „BERSON”
 zmuszają nas do skłonenia P. T. Publicz-
 ności, by przy zakupie obcasów gumowych
 „BERSON” zwracała baczniejszą uwagę,
 oraz by stanowczo odrzucała wszelkie inne
 wyroby, które swem podobieństwem w wy-
 konaniu obliczone są na wprowadzenie
 w błąd Publiczności.
 Każdy prawdziwy obcas gumowy „BERSON” musi być zaop. trzony
 Rej. marką ochronną
 612
 wedle niniejszej rysiny.

TOMASZYNE
LUKSEMBURSKA
 z natychmiastową dostawą w każdej żądanej ilości
 dostarcza 6056-1
 z magazynów we **LWOWIE**
 oraz **JAROSŁAWIU**
BANK ROLNICZY S. A.
WE LWOWIE.

Hoszański Przemysł Młynarski „PANIS”
 605 **HOSZANY, p. Rudki (Małopolska)**
 poszukuje natychmiast:
Buchaltera-bilansisty, wymagany język niemiecki i polski.
Maszynisty, obeznanego z motorem „Diesel”.
Nadmłynarza i młynarza z kilkuletnią praktyką.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz 1-szpaltowy milimetrowy w ogłoszeniach zwykłych 2.000 Mp., w nadesłanem 6.000 Mp., do kronice 8.000 Mp., w tekście (kro-
 nika, repert., dział ekon. i t. d.) 10.000 Mp., na pierwszej stronie 15.000 Mp., za jedno słowo w drobnych ogłoszeniach 1.200 Mp., w rubryce: kurse-
 1.600 Mp., matrymonialne, korespondencje prywatne 2.000 Mp., dla poszukujących pracy 1.000 Mp., jedna cała strona w ogłoszeniach (za tekstami) 8.000 Mp.,
 i cała strona w części tekstowej 11.000.000 Mp., cała strona pierwsza pod nagłówkiem 16.000.000 Mp. — Ogłoszenia zamieszczone o 25% drożej. — Ogłoszenia
 zagraniczne o 50% drożej. — Za ogłoszenia w miejscu zastrzeżonym, ogłoszenia osobno stojące i bez numeru dolicza się 25%. — Odpowiedzialność za termi-
 nowy druk ogłoszeń nie przyjmuje się.

Należność pocztową opłacono ryczałtem. — Prenumerata miesięczna 135.000 Mk. — Z dostawą na miejscu lub z przesyłką pocztową
 150.000 Mk. — Za granicą 180.000 Mk. — Redakcja: Lwów, ul. Senatorska 6. — Administracja ul. Sobola 4. — Telefon
 Redakcji w dzień Nr. 15, a w nocy począwszy od godz. 8 wieczorem Nr. 230. — Telefon Administracji 291.
 Z drukarni Polskiej pod zarz. Z. Kielbusiewicza, we Lwowie. Odpow. redaktor: **MARJAN MAJZALSKI**.